

На основу члана 45. став 1. Статута Црвеног крста Србије од 8. августа 2006.године, Управни одбор Црвеног крста Србије на седници одржаној 2010. године, донео је,

ПРАВИЛНИК О УПОТРЕБИ ЗНАКА ЦРВЕНОГ КРСТА У ЦРВЕНОМ КРСТУ СРБИЈЕ

1. Опште одредбе

Члан 1.

Овим правилником уређују се начин употребе знака црвеног крста у организацијама Црвеног крста Србије, садржај и облик легитимације Црвеног крста и вођење евиденције о издатим легитимацијама, као и начин издавања одобрења за коришћење знака, у смислу члана 5. став 1. тачка 2. Закона о употреби и заштити знака и назива црвеног крста.

Члан 2.

Знак црвеног крста се састоји од четири једнака крака на белом пољу. Краци су постављени хоризонтално и вертикално и секу се под правим углом. Препоручује се свим организацијама у Црвеном крсту Србије да употребљавају знак који се састоји од пет једнаких квадрата, на белом пољу, којим се у потпуности остварује изглед знака.

Преко знака се не може исписивати никакав текст, нити се може истицати било који цртеж. Изузетно, само кад се знак користи у пропагандне сврхе и на признањима Црвеног крста Србије и кад је изразито малих димензија, у облику медаље или значке, текст или цртеж се може утиснути и преко знака.

Члан 3.

Димензије и начин истицања знака у организацијама Црвеног крста Србије, за поједине случајеве, уређују се овим правилником и прилозима уз овај правилник који чине његов саставни део.

Све организације у Црвеном крсту Србије су дужне да се при истицању знака у свему и у потпуности придржавају одредаба овог правилника и не могу знак употребљавати ни на један други начин.

Уколико знак треба употребљавати у случајевима који нису прописани овим правилником, организација која жели да га употребљава дужна је да, пре употребе, затражи објашњење од стручне службе Црвеног крста Србије.

2. Употреба као знака заштите

Члан 4.

Искључиво право на употребу знака заштите, у оружаном сукобу, имају екипе и јединице Црвеног крста Србије, лица која сачињавају те екипе, зграде, уређаји, санитарски материјал и превозна средства, одређени за проналажење, прикупљање и негу рањеника, болесника и бродоломника или за спречавање болести, сагласно одредбама закона којим се уређује употреба и заштита знака и назива црвеног крста.

Знак заштите из става 1. овог члана, употребљава се на начин одређен законом и прописима донесеним на основу закона.

Члан 5.

Црвени крст Србије за лица из члана 4. овог правилника, преко надлежног органа Републике Србије, обезбеђује траке за знаком црвеног крста и легитимације прописане Женевским конвенцијама о заштити жртава оружаног сукоба од 12. августа 1949. године.

Траке са знаком и легитимације из става 1. овог члана достављају се организацији Црвеног крста у чијем саставу делује екипа или појединац, која их уручује лицима која су овлашћена да употребљавају знак заштите.

Члан 6.

Лица одређена за прикупљање, преношење и негу рањеника, болесника и бродоломника дужна су да уз знак заштите носе и легитимацију (прилог број 1)

Знак и легитимацију та лица могу да носе само за време оружаног сукоба и док обављају дужност за коју су одређена.

Та лица су дужна да траку и легитимацију врате организацији од које су их примила у случају да буду распоређена на друге дужности, односно по одлуци Црвеног крста Србије.

Члан 7.

О издатим и враћеним легитимацијама води се јединствена евиденција у организацији у којој делује појединац или екипа и у Црвеном крсту Србије.

Евиденција садржи: редни број, датум издавања траке и легитимације, име и презиме лица коме су издати трака и легитимација, број издате легитимације, податке о пословима које врши лице коме су издати трака и легитимација, назив екипе или јединице у чијем саставу је лице, рок важења легитимације, датум враћања легитимације, важне напомене (продужење рока важења легитимације, нестанак или уништење легитимације и сл.).(прилог број 2).

Члан 8.

Црвени крст Србије, у миру, посебном одлуком одређује зграде, уређаје и транспортна средства која ће се у оружаном сукобу користити за проналажење превозење, смештај и негу рањеника, болесника и бродоломника и даје прецизна упутства о начину и времену истицања знака заштите, организацији у чијем се саставу налазе.

3. Употреба знака као знака припадности

Члан 9.

Све организације у Црвеном крсту Србије имају право да употребљавају знак црвеног крста као знак припадности.

Знак црвеног крста као знак припадности може да се употребљава за обележавање лица, зграда, транспортних средстава и материјала.

Члан 10.

Знак припадности је мањих димензија од знака заштите, односно релативно малих димензија у односу на објекат на коме се истиче и увек је праћен називом или иницијалима организације.

Све организације у Црвеном крсту Србије могу да употребљавају знак као знак припадности само по облику и димензијама утврђеним овим правилником и прилозима уз Правилник, који чине саставни део Правилника.

I Знак припадности за означавање лица

Члан 11.

Чланови екипа и појединци из организација Црвеног крста Србије знак могу да носе на рамену, на грудима или на капи. Знак мора обавезно да буде праћен називом Црвеног крста Србије или друге организације у саставу Црвеног крста Србије, чији су припадници лица која истичу знак.

Ако екипе или појединци знак истичу за време обављања активности у иностранству, поред знака може да се истиче само назив Црвеног крста Србије.

Ако екипе или појединци из става 1. овог члана носе униформе, на њима се истиче знак у складу са одредбама става 1. овог члана.

Изузетно, приликом манифестација, у акцијама сакупљања прилога, при вежбама и смотрама, у акцијама на отклањању елементарних и других несрећа, по одобрењу организације којој припадају, појединци могу носити знак црвеног крста на прслуку, на грудима и леђима.

Члан 12.

Знак из члана 11. овог правилника, може да буде у облику беџа или траке, округлог облика, пречника 6 сантиметара или правоугаоног облика, основице и висине по 6 сантиметара (прилог број 3).

Знак из става 4. члана 11. Правилника мора да буде величине 15 сантиметара, укључујући спољну ивицу натписа око знака (прилог број 4).

Члан 13.

Знак припадности могу да носе само припадници организација Црвеног крста Србије и то само док обављају послове из делатности Црвеног крста Србије.

Овај знак се не може делити у пропагандне сврхе лицима и организацијама ван Црвеног крста Србије.

Члан 14.

Професионално особље, председници и секретари организација Црвеног крста, председници радних тела у организацијама Црвеног крста, за време док обављају дужности у организацијама Црвеног крста носе легитимацију, према обрасцу у прилогу број 5.

У оружаном сукобу, легитимације Црвеног крста могу да користе и други волонтери у организацијама, који добију одређена задужења, док врше те послове.

Одлуку о додељивању легитимација лицима из става 2. овог члана доноси Управни одбор Црвеног крста Србије на предлог генералног секретара.

Израду легитимација обезбеђује Црвени крст Србије.

Евиденцију о издатим легитимацијама води стручни сарадник у Црвеном крсту Србије, надлежан за организацију и развој, по обрасцу у прилогу број 6 овог правилника.

II Знак припадности за обележавање зграда

Члан 15.

Све организације у Црвеном крсту Србије истичу знак црвеног крста са пуним називом организације на свим зградама и објектима које користи организација.

Знак је на белом пољу, на табли правоугаоног облика, основе 50 сантиметара и висине 30 сантиметара. Краци треба да буду дужине 15 сантиметара, а простор изнад и испод знака се користи за исписивање назива организације (прилог број 7).

Члан 16.

Ако организација користи само део зграде или једну или више проторија у згради, табла са знаком црвеног крста и називом организације може се истаћи на улазу у део зграде који користи организација или на улазу у део зграде и на просторије које користи организација.

У случајевима из става 1. овог члана, знак који се истиче треба да буде идентичан као знак из члана 15. овог правилника.

Члан 17.

Знак припадности за обележавање зграда које припадају Црвеном крсту не може се истицати на крововима зграда и на заставама на зградама или испред зграда.

III Знак припадности за обележавање транспортних средстава

Члан 18.

Транспортна средства организација Црвеног крста Србије могу да употребљавају знак црвеног крста као знак припадности.

Знак може да се постави на предње, задње и бочне стране средстава, али не може да се истиче на равним површинама (поклопцима мотора, пртљажника, на крову возила).

Знак који се употребљава за обележавање возила је знак на белом пољу, кружног облика, укупног пречника 30 сантиметара, дужине крака 15 сантиметара, уз обавезан назив организације, који се исписује кружно око знака (прилог број 8).

О возилима која се обележавају знаком припадности евиденцију воде организације којима припадају возила, по обрасцу у прилогу број 9.

Члан 19.

Транспортна средства која се стављају на располагање организацијама Црвеног крста или која организације Црвеног крста употребљавају за обављање

своје делатности могу да истичу знак припадности, али само док обављају те делатности.

Знак из става 1. овог члана је идентичан са знаком из члана 18. овог правилника.

Знак за обележавање ових транспортних средстава издаје организација која та средства користи. Уз знак се издаје и посебно овлашћење за употребу знака, у коме се наводи регистарски број или друга ознака транспортног средства, задатак због којег се овлашћује да употребљава знак и време употребе знака.

Организација Црвеног крста која је издала на употребу знак, дужна је да обезбеди да се знак по истеку времена одређеног за употребу или по извршењу задатка уклони са превозног средства и да повуче и поништи издато овлашћење за употребу знака.

О издавању и враћању знака и овлашћења организација Црвеног крста води посебну евиденцију (прилог број 10).

4. Употреба знака у пропагандне сврхе, на признањима Црвеног крста и у друге сврхе

Члан 20.

Знак Црвеног крста може да се употребљава у организацијама Црвеног крста у пропаганди циљева, делатности и вредности Црвеног крста, на приредбама у организацији Црвеног крста, предавањима, изложбама и другим сличним манифестацијама.

У ове циљеве знак може да се употребљава у виду значака, заставица и на друге погодне начине, с тим што, према приликама, треба да буде праћен називом или иницијалима организације.

У сваком случају, мора се обезбедити разликовање знака који се употребљава на овај начин од знака који има заштитну функцију, као и од знака припадности.

Члан 21.

Значка из члана 20. став 2. овог правилника треба да буде кружног облика, пречника 3 сантиметра. Знак мора да буде на белом пољу са дужином крака 1,5 сантиметра. Око знака се исписује текст са називом или иницијалима организације која издаје значку (прилог број 11).

Значка може да буде и правоугаоног облика, са основицом од 2 сантиметра и висином од 3 сантиметра. Знак треба да буде дужине крака 1,5 сантиметар, а назив или иницијали организације која значку издаје исписује се изнад и испод знака (прилог број 11).

Заставица из члана 20. став 2. овог правилника може да буде правоугаоног облика, са основицом од 11 сантиметара и висином 21 сантиметар, беле боје. Знак са крацима дужине 7 сантиметара се ставља три сантиметра од горње ивице заставице. Испод знака црвеног крста исписује се назив организације. Заставица треба да има два лица истоветног садржаја (прилог број 12).

Члан 22.

Знак црвеног крста може да се користи и на медаљама, плакетама, похвалницама и другим врстама признања.

Знак који се употребљава на признањима треба да буде, кад год је то могуће, праћен текстом са називом или иницијалима организације, као и текстом којим се одређује врста заслуга за које се додељује.

Члан 23.

Знак црвеног крста се може ставити на предмете и робу које организације Црвеног крста Србије стављају у промет ради обезбеђивања фондова за обављање основних делатности Црвеног крста, као и на предмете које бесплатно деле у пропагандне сврхе. На свим овим предметима знак треба да буде праћен називом организације Црвеног крста.

Продаја или дељење заставица и барјака са знаком црвеног крста није допуштено. Изузетно, заставице са знаком црвеног крста и називом националног друштва могу се размењивати са другим националним друштвима Црвеног крста, приликом службених посета и других манифестација Црвеног крста.

Члан 24.

Црвени крст Србије може да стави знак црвеног крста са називом националног друштва на пошиљке хуманитарне помоћи коју Црвени крст Србије шаље или прима, на сваки омот посебно. Знак мора да буде праћен текстом из кога се види ко шаље и ко прима помоћ.

Члан 25.

У свим случајевима употребе знака у пропагандне сврхе, на признањима и у друге сврхе, мора се обезбедити пуно поштовање достојанства знака и онемогућити да се знак у било ком виду деградира.

5. Давање овлашћења за употребу знака

26.

У миру, знаком црвеног крста могу да буду означена превозна и преносна средства установа, организација и предузећа, која нису здравствене организације, за превоз рањених и болесних лица, само по одобрењу Црвеног крста Србије.

Одлуку о давању одобрења из става 1. овог члана доноси Управни одбор Црвеног крста Србије.

Евиденцију издатих одобрења из става 1. овог члана води стручни сарадник у Црвеном крсту Србије, надлежан за послове организације и развоја, по обрасцу у прилогу број 13. овог приручника.

6. Употреба других знакова на територији Републике Србије

Члан 27.

Ако национална друштва других држава или санитетске службе војски других држава на територији Републике Србије употребљавају црвени полумесец или црвени кристал, као знак заштите или знак припадности, у складу са прописима о употреби знака својих држава, таква употреба не може бити противна прописима наведеним у члану 1. овог правилника.

У тим случајевима, Црвени крст Србије остварује увид над употребом знака из става 1.овог члана и предузима мере за отклањање погрешне употребе у сарадњи са националним друштвом односне државе или дипломатским путем, преко Министарства спољних послова Републике Србије, ако знак погрешно употребљавају припадници војске односне државе.

7. Прелазне и завршне одредбе

Члан 28.

Све организације Црвеног крста су дужне да на подручју свог деловања прате коришћење знака црвеног крста и да све кориснике упозоравају на злоупотребу или погрешну употребу знака.

Ако корисници знака ни после упозорења не отклоне недостатке у коришћењу знака, организације Црвеног крста треба да, након одговарајућих консултација са стручном службом Црвеног крста Србије, подносе пријаве надлежном суду за прекршаје.

Члан 29.

Све организације у Црвеном крсту Србије дужне су да, у оквиру редовне делатности, разматрају употребу знака црвеног крста и са резултатима, оценама и предлозима за побољшање стања упознају Управни одбор Црвеног крста Србије.

Члан 30.

Сви програми за ширење знања о правилима међународног хуманитарног права и Основним принципима Међународног покрета Црвеног крста и Црвеног полумесеца обавезно морају да садрже и обуку о значају, значењу и коришћењу знака црвеног крста.

Члан 31.

Даном ступања на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о употреби знака црвеног крста у организацијама Југословенског црвеног крста од 24. децембра 1997. године.

Члан 32.

Овај правилник ступа на снагу даном усвајања на седници Управног одбора Црвеног крста Србије.

У Београду
2010. године
број

П р е д с е д н и к
Црвеног крста Србије
проф. др Драган Радовановић